

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 9 listopada 2006 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 18 października 2006 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w tytule ustawy po wyrazach "o zmianie ustawy – Kodeks pracy" dodaje się wyrazy "oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa";
- 2) w art. 1 w pkt 1:
 - a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

"w art. 180 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:"
 - b) dodaje się § 2 w brzmieniu:

"§ 2. Pracownicy, która wychowuje dziecko przysposobione lub która przyjęła dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej pełniącej zadania pogotowia rodzinnego, przysługuje urlop macierzyński w wymiarze 20 tygodni również przy pierwszym porodzie.";
- 3) w art. 1 w pkt 2, w art. 183 w § 1:
 - a) wyrazy "rodziny zastępczej pełniącej zadania pogotowia rodzinnego" zastępuje się wyrazami "rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem",
 - b) po wyrazach "7 roku życia" dodaje się wyrazy ", a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia";

- 4) w art. 1 w pkt 2, w art. 183 w § 2 po wyrazach "7 roku życia" dodaje się wyrazy ", a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, do 10 roku życia";
- 5) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:
"Art. 1a. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. Zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego:
1) urodziła dziecko;
2) przyjęła na wychowanie dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia, i wystąpiła do sądu opiekuńczego w sprawie jego przysposobienia;
3) przyjęła na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem, dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia."";
- 6) w art. 2 w ust. 1 po wyrazach "art. 180 § 1 i" dodaje się wyrazy "§ 2 oraz";
- 7) w art. 2 w ust. 1 po wyrazie "ustawy" dodaje się wyrazy ", z zastrzeżeniem art. 2a";
- 8) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:
"Art. 2a. Pracownicy i pracownicy korzystający w dniu wejścia w życie ustawy z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego jako rodzina zastępcza zawodowa niespokrewniona z dzieckiem: wielodzietna lub specjalistyczna, zachowują prawo do tego urlopu w dotychczasowym wymiarze.".

WICEMARSZAŁEK SENATU

Maciej PŁAŻYŃSKI

Uzasadnienie

Wniesione przez Senat poprawki do ustawy z dnia 18 października 2006 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy zapewniają spójność Kodeksu pracy z ustawą z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267). W dotychczasowym stanie prawnym istniała spójność pomiędzy art. 183 § 1 i 2 Kp, uprawniającym do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego dla osób przysposabiających lub przyjmujących dziecko na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, a art. 29 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, uprawniającym w w/w przypadkach do zasiłku macierzyńskiego, przy czym przyjęto jako granicę wieku dziecka 1 rok. Dokonana przez Sejm zmiana w zakresie wymiaru urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz podwyższenie wieku dziecka, na które urlop przysługuje (w art. 183 § 1 i 2 Kp), wymagała przyznania uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego podczas tego urlopu, ponieważ art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa stanowi, że przez okres urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, ustalony przepisami Kodeksu pracy, przysługuje zasiłek macierzyński. Powstała zatem niespójność w systemie prawnym, będąca zarazem źródłem nierówności podmiotowej wśród dzieci. Z punktu widzenia społecznego brak nowelizacji ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, w zakresie art. 29, godzi niejako w sens zmiany dokonanej w Kodeksie pracy i wydaje się podważać jej rzeczywiste znaczenie. Dlatego Senat uznał niezbędność dokonania zmiany (poprawka nr 1 i nr 5), rozumiejąc ją jako ściśle związaną z materią przekazanej przez Sejm ustawy i stanowiącą jej zarówno logiczną, jak i merytoryczną konsekwencję. Poprawki nr 1 i nr 5 nie wprowadzają bowiem zmian dalej idących niż regulacje przyjęte przez Sejm, przeciwnie – zmierzają do umożliwienia realizacji uregulowania przyjętego przez Sejm w takim zakresie, jaki przyjął Sejm, zmieniając wiek dziecka w art. 183 w § 1 i 2 Kp. Jednocześnie wiek dziecka, na które przysługuje urlop i zasiłek macierzyński, uznał Senat za istotny czynnik dla dalszego rozwoju dziecka i powstawania jego więzów z nową rodziną, dlatego poprawki nr 3 lit. b, nr 4 i nr 5 podwyższają (do 10 roku) wiek dziecka, w przypadku odroczenia w stosunku do niego obowiązku szkolnego.

Ponadto poprawki nr 3 lit. a i nr 5 uściślają, że zasiłek macierzyński w czasie urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego będzie przysługiwał rodzinom przysposabiającym oraz

rodzinom zastępczym niezawodowym, gdyż rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem z zasady otrzymują wynagrodzenie z tytułu opieki i wychowania. Poprawki nr 6 i 8 zapewniają jednocześnie utrzymanie nabytego dotychczas uprawnienia przez pracownice i pracowników pełniących rolę rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem, korzystających w dniu wejścia w życie z urlopu na prawach urlopu macierzyńskiego.

Senat uznał także za niezbędne dokonanie uzupełnienia w zakresie zmiany wymiaru urlopu macierzyńskiego dla pracownicy, która urodziła własne dziecko, wychowując dziecko przysposobione lub pełniąc zadania rodziny zastępczej (z wyjątkiem rodziny pełniącej zadania pogotowia rodzinnego). Uprawnienie tej pracownicy do urlopu macierzyńskiego w wymiarze 20 tygodni, tj. analogicznie jak przy urodzeniu drugiego i kolejnego dziecka, zapewniają jej poprawki nr 2 i 7.